

Samenvatting

In het rapport 'Helingpraktijken onder de loep' worden de resultaten van een onderzoek naar verschillende facetten van de Nederlandse helingmarkt beschreven.

Het doel van het onderzoek is drieledig, namelijk:

- het in kaart brengen van het functioneren van de helingmarkt;
- het in kaart brengen van het beleid en gevolgen van heling voor het bedrijfsleven;
- het vinden van aanknopingspunten voor het terugdringen van heling.

Het functioneren van de helingmarkt is onderzocht aan de hand van de volgende vragen: Wie zijn de helers? Welke goederen worden er voornamelijk geheeld? En: Wat zijn de distributiekkanalen? Er is een combinatie van methoden gehanteerd: literatuurstudie, analyse politiestatistiek en –registraties, groepsinterviews met beleidsmakers en ervaringsdeskundigen en diepte-interviews met actoren die actief betrokken zijn bij heling. In juridische termen worden drie vormen van heling onderscheiden: schuldheling, opzetheling en gewoonteheling. Met schuldheling wordt bedoeld dat degene die iets koopt 'redelijkerwijs had moeten vermoeden dat het een door misdrijf verkregen goed betrof'. Degene die zich schuldig maakt aan opzetheling 'wist dat het een door misdrijf verkregen goed betrof'. Gewoonteheling is 'hij die van het plegen van opzetheling een gewoonte maakt'.

In het onderzoek wordt onderscheid gemaakt tussen drie typen helers: individuele helers (particulieren), reguliere handelsorganisaties (commerciële helers) en criminele samenwerkingsverbanden. In het rapport wordt verder ingegaan op profielen van individuele helers, werkwijze, helinggoederen, distributiekkanalen en helingprijzen.

Helers lijken zich in alle geledingen van de samenleving te bevinden. Hun handelwijze is zeer divers. De belangrijkste reden om zich op de helingmarkt te begeven is het geringe risico: binnen de opsporing heeft heling geen hoge prioriteit. Heling is een substantieel economisch verschijnsel. In soorten goederen zijn er weinig beperkingen. De geregistreerde helingzaken hebben voor de helft betrekking op auto's, fietsen en geld. Binnen de overige helft zijn de belangrijkste goederen: consumenten elektronica, kleding, sieraden, genotsmiddelen en voeding. De afnemers van gestolen goederen zijn zowel burgers als bedrijfsleven. Populaire distributiekkanalen zijn de zwarte markt, het internet, particuliere handel en tussenhandel. Uit het onderzoek blijkt het taboe op heling bij burgers en bedrijven klein: men is geneigd een oogje dicht te knijpen.

Het verschijnsel heling heeft eigenlijk nergens prioriteit. Geregistreerde helingzaken zijn slechts het topje van de ijsberg, het leeuwendeel komt niet ter kennis van de politie.

Voor het terugdringen van heling is serieuze politieke aandacht nodig. Er dient hogere prioriteit te worden gegeven aan heling. Er wordt in het rapport gewezen op het belang van publieke aandacht voor het verschijnsel

12 *Helingpraktijken onder de loep*

om de morele drempel te verhogen. Daarnaast wordt de aandacht gevestigd op jongeren als risicogroep en de rol van internet bij het terugdringen van heling.